

Het theater als artistieke

Kunst voor iedereen!

Meer jongeren en migranten in de theaters!

Meer maatschappelijke relevantie!

Meer artistiek profiel!

Dirk Pauwels gaat, zwalpend tussen ironie en ernst, de kretologie van vandaag te lijf.

Kunst is voor en van iedereen; het wordt stilaan tijd dat de ganse gemeenschap nu maar eens van deze democratische verworvenheid gaat genieten. En niemand minder dan wij, de cultuurontwikkelaars, de artistieke ondernemers en curatoren, beschikken over de nodige *drive* en *knowhow* om daar van alles aan te doen. Toch blijft het raadzaam de (gesubsidieerde) kunstenaars en hun professionele hofhouding in 't oog te houden en hen – de minister indachtig – te blijven wijzen op hun brede sociale plicht, want de spreuk *Kunst Veredelt* moet naar het schijnt vanaf dit jaar meer gaan betekenen dan gewoon boven het podium van de Theaterzaal van de Vooruit te hangen.

Van alles voor iedereen en voor iedereen van alles!

Gelukkig is er geen échte reden tot paniek want het gaat verrassend goed in het theater, het toneel boert over 't algemeen goed. Het scala aan theatrale toepassingen is nog nooit zo verbijsterend veelzijdig geweest, over variëteit hebben we duidelijk niets te klagen. Vlaanderen beschikt over een resem festivals en evenementen voor groot en klein en het enthousiasme kan niet op, want de ijverigsten onder ons blijven maar redenen en thema's uitvinden om er regelmatig nog een initiatiefje aan toe te kunnen voegen. Bovendien regent het prijzen en blijft de jury van Het Theaterfestival zonder mankeren elk jaar opnieuw voldoende lovenswaardige theatervoorstellingen vinden om te kunnen nomineren. En voor de 30 à 35 hardcore specialisten die Vlaanderen rijk is, organiseert men in de zij- en achterafzaaltjes ook nog een randprogramma om van te likkebaarden. Jaar in jaar uit slaagt men er aldaar in steeds nieuwe, interessante thema's te bedenken en daarbij telkens de actuele problematieken des theatervelds genadeloos te ontbloten. Dat er nooit eens werk van wordt gemaakt om ook de bijhorende oplossingen te presenteren (voor de realisatie ervan staan we graag zelf in), neemt niet weg dat het er altijd buitengewoon interessant toeven is. En dan zou ik nog de *State of the Union* vergeten, het meest belangwekkende theatrale ordewoord van het jaar, steevast uitgesproken door een notoire theaterpersoonlijkheid die zich dan ook, trouw aan het concept, eens behoorlijk kwaad mag maken. Het kon slechter, toch?

De artistieke VIP die zijn huis of organisatie gedurende het seizoen regelmatig met stijl wil representeren, kan daartoe kiezen uit een ruim premiëeraanbod. De daarmee gepaard gaande recepties zijn doorgaans goed tot zeer goed verzorgd en men kan er zich vrijelijk tussen de interessantste artistieke koppen van Vlaanderen begeven, die het, gezien de bovengenoemde culturele activiteit in ons land, allemaal samen zéér druk hebben en elkaars nieuwste plannen beluisteren. Wie niet het risico wil lopen zich te vervelen of zijn kostbare tijd in ledigheid door te brengen, komt overigens beter meteen ná de voorstelling, naar de afterparty zogezegd. Ook colloquia, symposia, studiedagen, openingen van grote festivals en/of evenementen en de persconferenties van grote culturele huizen zijn evenmin te versmaden trefpunten. Wie daar gezien wordt, is namelijk alvast gezien.

In dit verband zullen onze Vlaamse provincies in de nabije toekomst weer verrast worden door een aantal indrukwekkende culturele *megafestaties*, en wel op comfortabele afstand – hooguit een boogschuit – van elkaar. (Dat scheelt alvast in de verplaatsingskosten.) De meeste ervan ambiëren – echter niet noodzakelijk in deze volgorde – iets in de trant van: een schone synergie tussen de gemeenschaps- en plaatselijke politiek, tussen toerisme, internationale kunst, regionale kunst en sociaal-culturele initiatieven waarbij alle lagen van de bevolking en de jeugd in het bijzonder zullen worden betrokken. We mogen gerust zijn, al wat ingedommeld is, wordt de komende jaren door een begeesterde club van leidende culturele ondernemers gezwind wakker gemaakt: achtergestelde steden en zelfs gehele regio's zullen cultureel worden opgekalefaterd. 't Kost enorm veel geld, maar de resultaten zullen dan ook allemaal *enorm* zijn.

We hadden het bijna over het hoofd gezien, maar sedert enige jaren wordt op cultureel vlak van alles gedaan voor en door jongeren. Na de kleine en middelgrote structuren werpen zich nu ook de mastodonten met ongeziene ijver op deze doelgroep. Jongeren mogen nergens meer ontbreken en zeker niet op de vooruitstrevende vaderlandse podia. Als ze er *en plus* een bij voorkeur 'internationale' kunstenaar als edelleraar en regisseur bij krijgen is het helemaal mooi: dan is er, bijvoorbeeld, meteen ook sprake van een 'confrontatie', een in het theater veelgebezigde uitdrukking die afhankelijk van de context iets vagelijk artistieks dan wel iets pedagogisch kan suggereren, en ook – al was het maar een heel klein beetje – iets strijdbars. Het hoogst in deze categorie scoort echter het goed gedoseerde gebruik van de jonge allochtoon – al was het maar om zichzelf van zijn eigen politieke correctheid te overtuigen, of het collectieve geweten te sussen of het talrijk opgekomen, welmenend publiek te laten voelen dat het in goed gezelschap verkeert, ergo zich naar het goede gezelschap heeft begeven.